

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Методичні вказівки

Укладачі: Н.Л. Марусяк, М.Г. Марич

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

2022

УДК 658.14/.17:005.52](072)

Ф 591

Друкується за ухвалою Вченої ради
економічного факультету
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
(Протокол № 10 від 23.02.2022 року)

Укладачі: Марусяк Н.Л., Марич М.Г.

Ф 591 **Фінансовий** аналіз : метод. вказ. Чернівці : Чернівецьк. нац.
ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – 76 с.

Видання містить методичні вказівки для самостійної роботи студентів під час вивчення курсу “Фінансовий аналіз” – вступ, план лекцій, глосарій, практичні завдання, завдання для самостійної роботи, варіанти модульних контрольних робіт, контрольні питання, список використаних джерел.

Для студентів усіх форм навчання за спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

УДК 658.14/.17:005.52](072)

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

© Укладачі: Н.Л. Марусяк, М.Г. Марич, 2022

ВСТУП

Дисципліна «Фінансовий аналіз» належить до обов'язкових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки студентів зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Мета навчальної дисципліни - оволодіння студентами теоретико-методичними та практичними навичками здійснення аналізу фінансового стану та фінансової діяльності підприємств різних форм власності та сфер діяльності в сучасних умовах господарювання. Тому завдання її вивчення передбачають:

- отримання студентами базових знань з питань теорії та практики фінансового аналізу;
- з'ясування сутності та завдань фінансового аналізу, оволодіння методами та прийомами його здійснення;
- ознайомлення з джерелами інформаційного забезпечення фінансового аналізу на підприємствах різних організаційно-правових форм, сфер діяльності та форм власності;
- вивчення абсолютних та відносних показників оцінки фінансового стану підприємства, методичної послідовності та порядку їх розрахунку;
- вивчення методів оцінки руху грошових потоків підприємства;
- оволодіння методами оцінки активів (майна та джерел формування капіталу підприємства);
- вивчення методики оцінювання ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, інвестиційної привабливості підприємств;
- оволодіння методами комплексної оцінки фінансового стану підприємства.

Виконання вказаних завдань можливе за активної участі студента в навчальному процесі, зокрема його різнопланової самостійної роботи над навчально-методичним матеріалом.

У методичних вказівках запропоновано план лекцій, основні терміни та поняття, практичні завдання й контрольні питання, завдання для самостійної роботи студентів, варіанти модульних контрольних робіт, список використаних джерел.

МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ КАПІТАЛУ ТА ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теоретичні основи фінансового аналізу

Перелік питань

1. Мета, завдання та напрямки фінансового аналізу.
2. Предмет та об'єкт фінансового аналізу.
3. Зміст та функції фінансового аналізу.
4. Види фінансового аналізу.
5. Основні правила аналізу фінансових звітів.
6. Спеціальні прийоми фінансового аналізу.
7. Формалізовані та неформалізовані методи фінансового аналізу.
8. Основні типи моделей фінансового аналізу.
9. Інформаційна база фінансового аналізу.
10. Характеристика основних форм фінансової звітності.

Глосарій

- фінансовий аналіз
- фінансовий стан
- ліквідність підприємства
- платоспроможність підприємства
- прибутковість
- рентабельність
- ділова активність
- внутрішній фінансовий аналіз
- зовнішній фінансовий аналіз
- активи підприємства
- капітал підприємства
- об'єкт фінансового аналізу
- суб'єкти фінансового аналізу
- мета фінансового аналізу
- повний фінансовий аналіз
- тематичний фінансовий аналіз
- попередній фінансовий аналіз
- поточний фінансовий аналіз
- експрес-аналіз
- метод фінансового аналізу
- прийоми фінансового аналізу
- економіко-логічні прийоми фінансового аналізу
- економіко-математичні прийоми фінансового аналізу
- порівняльний (просторовий) фінансовий аналіз
- прийом деталізації
- прийом групування
- прийом визначення середніх величин
- прийом відносних величин
- балансовий прийом
- горизонтальний аналіз (у часі)
- вертикальний (структурний) аналіз
- трендовий аналіз
- факторний аналіз
- прийом послідовного вилучення факторів (ланцюговий) аналіз
- прийом різниць

- прийом відносних різниць
- прийом пайової участі
- формалізовані методи фінансового аналізу
- неформалізовані методи фінансового аналізу
- методи експортних оцінок і сценаріїв
- психологічні методи
- порівняльні методи
- методи побудови системи показників
- методи побудови системи аналітичних таблиць
- графічний метод
- простих і складних відсотків
- економетричні методи
- дескриптивні моделі фінансового аналізу
- предикативні моделі фінансового аналізу
- нормативні моделі фінансового аналізу
- фінансова звітність
- статистична звітність
- експертні оцінки

Питання для самостійної роботи

1. Особливості та взаємозв'язок управлінського та фінансового аналізу.
2. Методи та прийоми фінансової роботи та фінансового аналізу на підприємстві.
3. Суть експрес-аналізу фінансового стану підприємства.
4. Особливості деталізованого аналізу фінансового стану підприємства.
5. Зміст внутрішнього аналізу стану активів промислового підприємства.
6. Фінансовий аналіз як основа фінансового прогнозування на підприємстві.

Тема 2. Аналіз майна підприємства

Перелік питань

1. Економічна суть і структура майна підприємства.
2. Характеристика балансу підприємства, його негативні та позитивні статті.
3. Методика зіставлення зміни валюти балансу зі змінами фінансових результатів при загальній оцінці фінансового стану підприємства.
4. Основні методи аналізу майна підприємства.
5. Порівняльний аналітичний баланс і його характеристика.

6. Аналіз необоротних активів (майна) підприємства.
7. Показники якісної оцінки основних засобів.
8. Аналіз стану та використання оборотних активів
9. Аналіз показників майнового стану підприємства.

Глосарій

- майно підприємства	- основні засоби
- активи підприємства	- довгострокова дебіторська заборгованість
- оборотні активи	- інвестиційна нерухомість
- необоротні активи	- довгострокові фінансові інвестиції
- неліквідні активи	- відстрочені податкові активи
- середньоліквідні активи	- коефіцієнт реальної вартості майна
- низьколіквідні активи	- коефіцієнт мобільності активів
- висоліквідні активи	- коефіцієнт зносу
- запаси	- коефіцієнт придатності
- виробничі запаси	- коефіцієнт оновлення основних засобів
- запаси готової продукції	- капіталовіддача основних засобів
- запаси незавершеного виробництва	- коефіцієнт вибуття основних засобів
- дебіторська заборгованість	- капіталомісткість основних засобів
- грошові кошти	- рентабельність основного капіталу
- матеріальні активи	- коефіцієнт оборотності оборотного капіталу
- нематеріальні активи	- коефіцієнт завантаження оборотного капіталу
- фінансові активи	- тривалість обороту оборотного капіталу
- валові активи	- рентабельність оборотного капіталу
- операційні активи	
- інвестиційні активи	
- поточні фінансові інвестиції	
- незавершені капітальні інвестиції	

Практичні завдання:

1. За даними фінансової звітності (форми №1 та №2) визначте такі показники:
 - темп приросту валюти балансу;
 - темп приросту чистого доходу від реалізації продукції;
 - темп приросту чистого прибутку.
 На їх основі здійсніть оцінку ефективності використання майна підприємства.

2. На основі даних фінансової звітності (Ф №1 «Баланс») здійснить горизонтальний аналіз майна підприємства. Результати подайте у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка аналізу майна підприємства

Статті балансу	Тис. грн.		Зміна (+,-)	
	На початок року	На кінець року	Тис. грн.	%
А	1	2	3	4
Необоротні активи, в тому числі				
-нематеріальні активи				
-основні засоби				
Оборотні активи, в тому числі				
-запаси				
-дебіторська заборгованість				
-грошові кошти та їх еквіваленти				
Майно				

3. На основі даних фінансової звітності (Ф №1, Ф №2) розрахуйте такі показники стану й ефективності використання основного капіталу:

- коефіцієнт зносу основних засобів;
- капіталовіддачу основних засобів;
- коефіцієнт придатності основних засобів;
- капіталомісткість основних засобів.

Зробіть висновки.

4. За даними фінансової звітності досліджуваного підприємства здійснить вертикальний аналіз майна (активів) підприємства. Результати подайте у таблиці 2.2, де відобразить дані на початок і кінець року.

Таблиця 2.2

Аналіз складу та структури майна підприємства

Статті балансу	На початок року		На кінець року	
	Тис. грн	%	Тис. грн.	%
А	1	2	3	4
Необоротні активи, в тому числі				
-нематеріальні активи				
-основні засоби				
Оборотні активи, в тому числі				
-запаси				
-дебіторська заборгованість				
Майно				

5. Оцініть склад і структуру оборотних активів підприємства на основі фінансової звітності. Оцінку подайте у вигляді аналітичної таблиці 2.3. Зробіть висновки.

Таблиця 2.3

Аналіз складу та структури оборотних активів підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	частка пунктів
Запаси							
Дебіторська заборгованість							
Грошові кошти							
Поточні фінансові інвестиції							
Інші оборотні активи							
Всього							

6. За даними фінансової звітності побудуйте порівняльний аналітичний баланс підприємства та за його допомогою проаналізуйте капітал підприємства.

Таблиця 2.4.

Порівняльний аналітичний баланс підприємства

№ п/п	Статті балансу	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)		
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	частка пунктів
	А	1	2	3	4	5	6	7
1	Необоротні активи							
2	Оборотні активи, в тому числі							
3	запаси							
4	Майно разом							
5	Власний капітал							
6	Довгострокові зобов'язання і забезпечення							
7	Поточні зобов'язання і забезпечення							
8	Джерела майна разом							

7. Визначте за даними Ф №1 «Баланс» та Ф №2 «Звіт про фінансові результати» показники ефективності використання оборотних активів:

- Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу;
- Тривалість одного обороту оборотного капіталу;
- Коефіцієнт оборотності виробничих запасів;
- Тривалість обороту виробничих запасів.

Зробити висновки.

8. Проаналізуйте стан запасів підприємства використовуючи фінансову звітність. Оцінку подайте у вигляді аналітичної таблиці 2.5. Зробіть висновки.

Таблиця 2.5

Склад та динаміка запасів підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	частка пунктів
Виробничі запаси							
Незавершене виробництво							
Запаси готової продукції							
Всього							

9. На основі даних фінансової звітності (Ф №1 «Баланс» та Ф №2 «Звіт про фінансові результати») розрахуйте показники ефективності використання оборотних засобів:

- Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- Період погашення дебіторської заборгованості;
- Коефіцієнт оборотності готової продукції;
- Тривалість обороту готової продукції.

Зробити висновки.

10. Проаналізуйте склад і рух дебіторської заборгованості підприємства. (Ф №1 «Баланс»). Оцінку подайте у вигляді аналітичної таблиці. Зробіть висновки.

Таблиця 2.6

Склад і динаміка дебіторської заборгованості підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7

1	2	3	4	5	6	7
Дебіторська заборгованість, у тому числі:						
- за продукцію						
-за виданими авансами						
-за розрахунками з бюджетом						
Інша поточна дебіторська заборгованість						
Усього						

Питання для самостійної роботи

1. Горизонтальний та вертикальний аналізи майна підприємства.
2. Побудова порівняльного аналітичного балансу.
3. Особливості аналізу основних засобів.
4. Аналіз нематеріальних активів.
5. Факторний аналіз капіталовіддачі основних засобів.
6. Аналіз джерел формування, структури та розміщення оборотного капіталу
7. Суть і основні завдання аналізу запасів.
8. Суть і методологія аналізу дебіторської заборгованості.
9. Аналіз оборотності оборотного капіталу.

Тема 3. Аналіз джерел формування капіталу підприємства

Перелік питань

1. Класифікація джерел формування капіталу та завдання їх аналізу.
2. Аналіз структури джерел формування капіталу.
3. Аналіз вартості капіталу.
4. Аналіз ефективності використання капіталу.

Глосарій

- капітал
- власний капітал
- позиковий капітал
- довгострокові зобов'язання і забезпечення
- відстрочені податкові зобов'язання
- довгострокові кредити банків
- короткострокові кредити банків
- поточні зобов'язання і забезпечення
- довгострокові забезпечення
- поточні забезпечення
- зареєстрований капітал
- неоплачений капітал
- капітал у дооцінках
- вилучений капітал
- поточна кредиторська заборгованість
- додатковий капітал
- цільове фінансування
- резервний капітал
- доходи майбутніх періодів
- нерозподілений прибуток
- непокритий збиток
- вартість капіталу
- середньозважена вартість капіталу
- гранична вартість капіталу
- коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)
- коефіцієнт фінансової стабільності
- коефіцієнт фінансового ризику
- коефіцієнт фінансової залежності
- рентабельність капіталу
- рентабельність власного капіталу
- рентабельність позикового капіталу
- ефект фінансового важеля
- плече фінансового важеля
- фінансовий важіль
- виробничий важіль
- виробничо-фінансовий важіль

Практичні завдання

1. Проаналізуйте склад і рух джерел фінансових ресурсів підприємства. (Ф №1 «Баланс»). Розрахунки подайте у вигляді аналітичної таблиці 3.1. Зробити висновки.

Таблиця 3.1

Динаміка складу та структури джерел формування капіталу підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Власний капітал						
Позиковий капітал						
Капітал						

2. Оцініть склад і структуру позикового капіталу підприємства на основі Ф №1 «Баланс». Оцінку подайте у вигляді аналітичної таблиці 3.2. Зробіть висновки про склад, структуру та динаміку позикового капіталу.

Таблиця 3.2

Динаміка складу та структури позикового капіталу підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Довгострокові зобов'язання та забезпечення						
Короткострокові кредити банків						
Кредиторська заборгованість						
Інші поточні зобов'язання та забезпечення						
Усього позикового капіталу						

3. За даними фінансової звітності (Ф № 1 «Баланс») побудувати аналітичну таблицю 3.3 та проаналізувати власний капітал підприємства.

Таблиця 3.3

Динаміка складу та структури власного капіталу підприємства

Показники	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
А	1	2	3	4	5	6
Зареєстрований капітал						
Капітал у дооцінках						
Додатковий капітал						
Резервний капітал						
Нерозподілений прибуток (збиток)						

А	1	2	3	4	5	6
Неоплачений капітал						
Вилучений капітал						
Усього						

4. На основі даних фінансової звітності (Ф №1 «Баланс») визначте коефіцієнти фінансової стабільності, фінансової незалежності, фінансової залежності, фінансового ризику на початок і на кінець року. Здійсніть аналіз джерел формування майна підприємства.
5. За даними фінансової звітності розрахуйте ефект фінансового важеля та приріст прибутку за рахунок використання кредитних ресурсів. Результати подайте у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4.

Розрахунок ефекту фінансового важеля

№ за/п	Показники фінансової звітності	На початок року	На кінець року
А	Б	1	2
1	Прибуток до оподаткування, тис. грн.		
2	Середньорічний розмір активів, тис. грн.		
3	Середньорічний розмір позикового капіталу, тис. грн.		
4	Витрати на обслуговування боргових зобов'язань, тис. грн.		
5	Економічна рентабельність $(1:2) \times 100, \%$		
6	Середній процент, що сплачують за користування кредитами $(4:3) \times 100, \%$		
7	Середньорічний розмір власного капіталу, тис. грн.		
8	Ефект фінансового важеля $(5-6) \times (1-0,18) \times 3:7, \%$		

A	Б	1	2
9	Приріст прибутку від використання позикового капіталу (5–6) x (1–0,18) x 3:100, тис. грн.		

6. Розрахуйте середньозважену ціну капіталу ПрАТ «Арніка», якщо структура її джерел така:

Таблиця 3.5.

Вихідні дані для розрахунку середньозваженої ціни капіталу

Джерела капіталу	Частка в загальному обсязі джерел, %	Ціна, %
Акціонерний капітал	50	12
Довгострокові зобов'язання	15	15
Короткострокові зобов'язання	35	7

7. На основі фінансової звітності розрахуйте такі показники ефективності використання капіталу, як рентабельність капіталу, рентабельність власного капіталу та рентабельність позикового капіталу.

Питання для самостійної роботи

1. Методологія аналізу джерел формування капіталу підприємства.
2. Основні завдання аналізу динаміки та структури капіталу підприємства.
3. Оцінка позикового капіталу підприємства.
4. Завдання аналізу власного капіталу підприємства.
5. Фактори, що впливають на співвідношення власного і позикового капіталу.
6. Оцінка ефективності управління структурою капіталу на основі фінансового важеля.
7. Оцінка складу та структури кредиторської заборгованості.
8. Позитивні та негативні ознаки власного капіталу підприємства.

9. Позитивні та негативні риси позикового капіталу підприємства.
10. Формування оптимальної структури капіталу підприємства.

Тема 4. Аналіз грошових потоків підприємства

Перелік питань

1. Суть грошового потоку та значення його аналізу.
2. Поняття та розрахунок фінансового й операційного циклу.
3. Аналіз руху грошових потоків.
4. Методи аналізу грошових потоків.
5. Аналіз показників ефективності грошових потоків.
6. Прогнозування грошових надходжень і витрат.

Глосарій

- грошові кошти
- грошові потоки
- операційний цикл
- фінансовий цикл
- грошові розрахунки
- грошові платежі
- готівкові платежі
- збалансованість грошових потоків
- операційна діяльність
- інвестиційна діяльність
- фінансова діяльність
- безготівкові розрахунки
- поточний рахунок підприємства
- грошовий потік з інвестиційної діяльності
- позитивний грошовий потік
- грошовий потік з операційної діяльності
- негативний грошовий потік
- валовий грошовий потік
- чистий грошовий потік
- надлишковий грошовий потік
- грошовий потік з фінансової діяльності
- дефіцитний грошовий потік
- теперішній грошовий потік
- майбутній грошовий потік
- регулярний грошовий потік
- дискретний грошовий потік
- виробничий цикл
- тривалість обороту дебіторської заборгованості
- тривалість обороту кредиторської заборгованості
- тривалість обороту запасів
- звіт про рух грошових коштів
- прямий метод аналізу грошових потоків
- непрямий метод аналізу грошових потоків
- негрошові операції
- рентабельність залишку грошових коштів
- рентабельність витрачених грошових коштів
- рентабельність отриманих грошових коштів
- рентабельність чистого грошового потоку

- коефіцієнт достатності чистого грошового потоку
- коефіцієнт ліквідності грошових потоків
- надходження коштів
- витрачання коштів

Практичні завдання

1. За даними фінансової звітності підприємства розрахуйте такі показники:
 - тривалість обороту запасів,
 - тривалість обороту кредиторської заборгованості,
 - тривалість обороту дебіторської заборгованості,
 - тривалість операційного циклу;
 - тривалість фінансового циклу.

2. Здійсніть аналіз руху грошових коштів на підприємстві, використовуючи для аналізу інформацію Форми № 3 фінансової звітності «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)». Результати подайте у формі аналітичної таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.

Аналіз руху грошових коштів на підприємстві

Показники	Базовий рік тис. грн.	Звітний рік тис. грн.	Зміна (+,-), тис. грн.
А	1	2	3
Чистий рух коштів від операційної діяльності			
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності			
Чистий рух коштів від фінансової діяльності			
Чистий рух коштів за звітний період			
Залишок коштів на початок періоду			
Залишок коштів на кінець періоду			

3. Розрахувати за звітний період такі показники руху грошових коштів підприємства, використовуючи фінансову звітність:
- Коефіцієнт ліквідності грошових потоків;
 - Коефіцієнт платоспроможності за грошовим потоком;
 - Рентабельність витрачених грошових коштів;
 - Рентабельність позитивного грошового потоку;
 - Рентабельність чистого грошового потоку;
 - Рентабельність залишку грошових коштів.

Питання для самосійної роботи

1. Методи розрахунку грошового потоку, переваги та недоліки.
2. Методика складання звіту про рух грошових коштів.
3. Оптимізація грошових потоків підприємства.
4. Вплив дефіцитного та надлишкового грошового потоку на діяльність підприємств.
5. Показники, що характеризують обсяг сформованих грошових потоків.
6. Причини та наслідки, пов'язанні з наявністю чи відсутністю грошових коштів на підприємстві.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДО 1 МОДУЛЯ

1 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте зміст, функції та види фінансового аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Особливістю зовнішнього фінансового аналізу є:
 - а) зовнішній предмет дослідження;
 - б) дає змогу розкрити всі причини успіхів та невдач підприємства;
 - в) орієнтація на публічну звітність та численність користувачів;
 - г) використання результатів лише керівництвом.
2. За характером фінансових джерел формування виділяють такі групи активів підприємства:

- а) валові та чисті;
- б) матеріальні, нематеріальні та фінансові;
- в) оборотні та необоротні;
- г) операційні та інвестиційні.

3. За формою капіталу, що залучається розрізняють:

- а) оборотний та основний капітал;
- б) грошові кошти, нематеріальні активи та майнові внески;
- в) довгостроковий та короткостроковий капітал;
- г) власний та позиковий капітал.

4. Для раціонального управління грошовими активами, необхідно, щоб:

- а) величина грошових активів відповідала їх мінімально необхідному розміру;
- б) величина грошових активів на підприємстві постійно збільшувалась;
- в) обсяги виробництва зростали швидшими темпами, ніж обсяги загальних витрат;
- г) величина грошових активів перевищувала мінімально необхідний їх розмір.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) основний капітал, 2) рентабельність оборотних активів,
- 3) нерозподілений прибуток, 4) власний капітал, 5) грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності розрахуйте наступні показники стану та ефективності використання основного капіталу:

- коефіцієнт зносу основних засобів на початок і кінець звітного періоду;
- коефіцієнт придатності основних засобів на початок і кінець звітного періоду;
- капіталовіддачу за звітний період;
- капіталомісткість за звітний період.

Зробіть висновки.

2 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте основні типи моделей фінансового аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Звіт про фінансові результати призначений для:

- а) аналізу господарської діяльності підприємства;
- б) визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду;
- в) аналізу руху грошових потоків підприємства за звітний період;
- г) аналізу амортизаційних витрат.

2. Активи підприємства - це:

- а) частина майна підприємства, що залишається після відрахування із загальної вартості всіх зобов'язань;
- б) сума, на яку доходи перевищують пов'язанні з ними витрати;
- в) збільшення економічних вигод у вигляді вибуття майна або збільшення зобов'язань, що призводять до зростання власного капіталу підприємства;
- г) економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються в господарській діяльності для отримання прибутку.

3. За тривалістю використання розрізняють:

- а) оборотний та основний капітал;
- б) довгостроковий та короткостроковий капітал;
- в) капітал із внутрішніх і зовнішніх джерел;
- г) власний та позиковий капітал.

4. Суть непрямого методу аналізу грошових потоків полягає у:

- а) відображенні абсолютних сам надходження і витрачання коштів;
- б) визначенні припливу або відпливу грошових коштів підприємства;
- в) визначенні достатності грошових коштів для сплати поточних зобов'язань;
- г) перетворенні чистого прибутку у величину грошових коштів.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) необоротні активи 2) поточні зобов'язання, 3) непокритий збиток, 4) рентабельність капіталу, 5) валовий грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності побудуйте частину порівняльного аналітичного балансу підприємства і за його допомогою проаналізуйте активи підприємства.

№ п/п	Статті балансу	На початок року		На кінець року		Зміна за рік (+,-)		
		тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	частка пунктів
1	Необоротні активи							
2	Оборотні активи, в тому числі							
3	Майно разом							

3 Варіант**Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:**

Розкрийте основні напрямки аналізу балансу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Коефіцієнт зносу основних засобів розраховується як відношення:

а) суми зносу до повної початкової вартості основних засобів на певну дату;

б) залишкової вартості основних засобів до середньорічної вартості основних засобів;

в) балансової вартості основних засобів до початкової вартості основних засобів на певну дату;

г) залишкової вартості до початкової вартості основних засобів на певну дату.

2. Власний капітал у фінансовому аспекті визначається:

- а) за залишковим принципом поширення претензій власників на отримані доходи та наявні активи;
- б) як різниця між активами та зобов'язаннями підприємства;
- в) як оцінка початкового вкладення капіталу та його наступних змін, що приводять до змінення власного капіталу;
- г) сума вартості статутного капіталу, резервного капіталу та нерозподіленого прибутку.

3. Сукупність розподілених у часі надходжень і витрачань грошей, що генеруються господарською діяльністю підприємства, є:

- а) грошовими коштами;
- б) грошовими потоками;
- в) касовими оборотами;
- г) грошовими ресурсами.

4. До надходжень у межах операційної діяльності відносять:

- а) отримання коштів за продукцію допоміжних виробництв;
- б) отримання короткострокових кредитів;
- в) отримання штрафів від підприємств, що порушили умови угоди;
- г) реалізацію майна довгострокового призначення.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) дебіторська заборгованість, 2) зареєстрований капітал,
- 3) фінансова діяльність, 4) рентабельність оборотного капіталу,
- 5) внутрішній фінансовий аналіз.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності розрахуйте показники ефективності використання оборотних засобів:

- Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- Період погашення дебіторської заборгованості;
- Коефіцієнт оборотності готової продукції;
- Тривалість обороту готової продукції.

Зробіть висновки.

4 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз руху грошових потоків.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Майновий стан підприємства характеризують такі показники:

- а) коефіцієнт придатності та коефіцієнт зносу основних засобів;
- б) чистий прибуток і рентабельність реалізації продукції;
- в) коефіцієнт фінансової незалежності та коефіцієнт покриття;
- г) коефіцієнт оборотності активів і концентрації залученого капіталу.

2. До складу позикових зобов'язань і забезпечень відноситься :

- а) відстрочені податкові зобов'язання;
- б) короткострокові кредити банків;
- в) цільове фінансування;
- г) додатковий капітал.

3. Синонімом до словосполучення «ціна капіталу» є термін:

- а) прибутковість капіталу;
- б) рентабельність капіталу;
- в) вартість капіталу;
- г) дохідність капіталу.

4. До фінансової діяльності підприємства належать:

- а) надходження бюджетних асигнувань;
- б) сплата штрафів за порушення угод;
- в) фінансування інвестиційного проекту, що передбачає модернізацію виробничих потужностей;
- г) розрахунки з бюджетом (сплату податків).

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) кредиторська заборгованість, 2) додатковий капітал, 3) операційна діяльність, 4) коефіцієнт оборотності оборотного капіталу, 5) теперішній грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

На основі даних фінансової звітності визначте на початок і на кінець року наступні показники:

- коефіцієнт фінансової стабільності,
- коефіцієнт фінансової незалежності,
- коефіцієнт фінансового ризику,
- коефіцієнт фінансової залежності.

Зробіть висновки щодо структури джерел формування капіталу.

5 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз необоротних активів (майна) підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. За формами функціонування виділяють такі групи активів підприємства:

- а) матеріальні, нематеріальні та фінансові;
- б) валові та чисті;
- в) операційні та інвестиційні;
- г) оборотні та необоротні.

2. Рух грошових коштів відображається у звіті в розрізі:

- а) активів і пасивів;
- б) дебіторської та кредиторської заборгованості;
- в) операційної, інвестиційної і фінансової діяльності;
- г) власного та позикового капіталу.

3. Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу розраховується як відношення:

- а) середніх залишків оборотних активів до чистого доходу від реалізації продукції за певний період;
- б) чистого доходу від реалізації продукції за певний період до вартості активів;
- в) вартості оборотних активів на кінець року до чистого доходу від реалізації продукції;

г) чистого доходу від реалізації продукції до середніх залишків оборотних активів за певний період.

4. Позитивний ефект фінансового важеля виникає, якщо:

а) ціна власного капіталу більша, ніж позикового;

б) плече фінансового важеля більше одиниці;

в) рентабельність інвестованого капіталу більша, ніж ставка відсотка за кредит;

г) ставка відсотка за кредит менша, ніж рентабельність власного капіталу.

Завдання 3. Розкрийте сутність таких понять:

1) валюта балансу, 2) резервний капітал 3) порівняльний аналітичний баланс, 4) коефіцієнт фінансової незалежності, 5) операційний цикл.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

За даними фінансової звітності розрахуйте показники ефективності використання капіталу:

- рентабельність капіталу,
- рентабельність основного капіталу;
- рентабельність оборотного капіталу;
- рентабельність власного капіталу
- рентабельність позикового капіталу.

Зробіть висновки.

6 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз стану та використання оборотних активів підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. До складу фінансової звітності, за НП(С)БО 1, входять:

а) Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про фінансово-майновий стан, пояснювальна записка;

- б) Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про власний капітал, Звіт про рух грошових коштів, Примітки до фінансових звітів;
- в) активи, зобов'язання, власний капітал, доходи і витрати;
- г) Баланс, Звіт про прибутки та збитки, Звіт про рух власного капіталу, Звіт про зміни грошових коштів, Примітки до фінансових звітів.

2. Завданнями оцінки фінансового стану підприємства є:

- а) оцінка ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості й ефективності використання капіталу підприємства;
- б) аналіз бухгалтерської звітності;
- в) дослідження господарської діяльності підприємства;
- г) планування фінансової діяльності підприємства.

3. Грошові потоки за напрямком руху поділяються на:

- а) валовий та чистий грошові потоки;
- б) позитивний та негативний грошові потоки;
- в) надлишковий та дефіцитний грошові потоки;
- г) регулярний та дискретний грошові потоки.

4. Ефект фінансового важеля показує:

- а) на скільки відсотків збільшується рентабельність функціонуючого капіталу в результаті залучення позикових коштів в оборот підприємства;
- б) на скільки відсотків зменшується рентабельність основного капіталу в результаті залучення позикових коштів в оборот підприємства;
- в) на скільки відсотків збільшується рентабельність власного капіталу в результаті залучення позикових коштів в оборот підприємства;
- г) на скільки відсотків збільшується рентабельність функціонуючого капіталу в результаті збільшення частки власного капіталу в обороті підприємства.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) формалізовані методи, 2) фінансовий цикл 3) порівняльний аналітичний баланс, 4) вартість капіталу, 5) поточні фінансові інвестиції.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

За даними фінансової звітності розрахуйте показники ефективності використання оборотних активів:

- Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу;
- Тривалість одного обороту оборотного капіталу;
- Коефіцієнт оборотності запасів;
- Тривалість обороту запасів.

Зробіть висновки.

7 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз ефективності використання капіталу підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Інформація про надходження і витрачання грошових коштів у розрізі видів діяльності розкривається у:

- а) звіті про фінансові результати;
- б) звіті про власний капітал;
- в) бухгалтерському балансі;
- г) звіті про рух грошових коштів.

2. Коефіцієнт придатності основних засобів розраховується як відношення:

- а) суми зносу до повної початкової вартості основних засобів на певну дату;
- б) залишкової вартості основних засобів до середньорічної вартості основних засобів;
- в) балансової вартості основних засобів до початкової вартості основних засобів на певну дату;
- г) залишкової вартості до початкової вартості основних засобів на певну дату.

3. Нерозподілений прибуток відносять до складу:

- а) основного капіталу;
- б) власного капіталу;

- в) накопиченого капіталу;
- г) оборотного капіталу.

4. Відношення чистого прибутку до середнього залишку грошових коштів, виражене у відсотках, - це рентабельність:

- а) отриманих грошових коштів;
- б) залишку грошових коштів;
- в) витрачених грошових коштів;
- г) чистого грошового потоку.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) незавершені капітальні інвестиції, 2) рентабельність власного капіталу 3) нормативні моделі фінансового аналізу, 4) фінансовий аналіз, 5) виробничий цикл.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

За даними фінансової звітності визначте такі показники:

- темп приросту валюти балансу;
- темп приросту доходу від реалізації продукції;
- темп приросту чистого прибутку.

Зробити висновки про ефективність використання майна підприємства.

8 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте економічну суть та структуру майна підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. За належністю підприємству розрізняють:

- а) оборотний та основний капітал;
- б) довгостроковий та короткостроковий капітал;
- в) капітал із внутрішніх і зовнішніх джерел;
- г) власний та позиковий капітал.

2. Виробничий важіль відображає взаємозв'язок між:

- а) прибутком і співвідношенням власного та позикового капіталу;

- б) обсягом виробництва, постійними і змінними витратами та прибутком;
- в) структурою витрат і структурою капіталу;
- г) обсягом виробництва і структурою капіталу.

3. За безперервністю формування у періоді, що розглядається грошові потоки поділяються на:

- а) валовий та чистий грошові потоки;
- б) позитивний та негативний грошові потоки;
- в) надлишковий та дефіцитний грошові потоки;
- г) регулярний та дискретний грошові потоки.

4. До формалізованих методів фінансового аналізу належать:

- а) морфологічні методи;
- б) методи побудови системи аналітичних таблиць;
- в) методи побудови системи показників;
- г) економетричні методи.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) середньоліквідні активи, 2) тривалість обороту оборотного капіталу 3) предикативні моделі фінансового аналізу, 4) оборотні активи, 5) чистий грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності (Ф №1 «Баланс») розрахуйте показники структури активів:

- коефіцієнт мобільності активів;
- коефіцієнт реальної вартості майна;
- індекс постійного активу.

Порівняйте структуру активів зі структурою джерел формування капіталу. Зробіть висновки.

9 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте суть грошового потоку, його класифікацію та значення його аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Які оборотні активи можна віднести до середньоліквідних активів?
 - а) грошові кошти та їх еквіваленти;
 - б) товари відвантажені;
 - в) запаси сировини та готової продукції;
 - г) дебіторська заборгованість за продукції.

2. Коефіцієнт завантаження оборотного капіталу розраховується як відношення:
 - а) середніх залишків оборотних активів до чистого доходу від реалізації продукції за певний період;
 - б) чистого доходу від реалізації продукції за певний період до вартості активів;
 - в) вартості оборотних активів на кінець року до чистого доходу від реалізації продукції;
 - г) чистого доходу від реалізації продукції до середніх залишків оборотних активів за певний період.

3. Завданням зовнішнього фінансового аналізу є:
 - а) аналіз інвестиційних проектів;
 - б) факторний аналіз прибутку;
 - в) визначення точки беззбитковості;
 - г) аналіз платоспроможності.

4. До складу довгострокових зобов'язань і забезпечень належать:
 - а) відстрочені податкові зобов'язання;
 - б) короткострокові кредити банків;
 - в) кредиторська заборгованість;
 - г) додатковий капітал.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) цільове фінансування,
- 2) коефіцієнт мобільності,
- 3) коефіцієнт оновлення основних засобів,
- 4) трендовий аналіз,
- 5) негативний грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності Ф №1 та Ф №2 розрахуйте ефект фінансового важеля та приріст прибутку за рахунок використання кредитних ресурсів. Результати подайте у таблиці 3.4.

Зробіть висновки.

10 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте класифікацію джерел формування капіталу та завдання їх аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Який показник характеризує суму прибутку, що припадає на 1 грн. витрачених грошових коштів за період, що досліджується?
 - а) рентабельність отриманих грошових коштів;
 - б) рентабельність залишку грошових коштів;
 - в) рентабельність витрачених грошових коштів;
 - г) рентабельність чистого грошового потоку.

2. Тривалість фінансового циклу визначається як:
 - а) різниця між тривалістю обороту виробничих запасів і тривалістю обороту кредиторської заборгованості;
 - б) сума тривалості операційного циклу та тривалості обороту кредиторської заборгованості;
 - в) різниця між тривалістю операційного циклу та тривалістю обороту кредиторської заборгованості;
 - г) різниця між тривалістю операційного циклу та тривалістю обороту дебіторської заборгованості.

3. Власний капітал у обліковому аспекті визначається:
 - а) як різниця між активами та зобов'язаннями підприємства;
 - б) за залишковим принципом поширення претензій власників на отримані доходи та наявні активи;
 - в) як сума вартості статутного капіталу, резервного капіталу та нерозподіленого прибутку;

г) як оцінка початкового вкладення капіталу та його наступних змін, що приводять до змінення власного капіталу.

4. Які оборотні активи можна віднести до високоліквідних активів?

- а) грошові кошти та їх еквіваленти;
- б) товари відвантажені.;
- в) запаси сировини та готової продукції;
- г) дебіторська заборгованість за продукції.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) висоліквідні активи, 2) коефіцієнт фінансового ризику, 3) кредиторська заборгованість, 4) оборотні активи, 5) позитивний грошовий потік.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

Розрахуйте середньозважену ціну капіталу ПрАТ «Алюр», якщо структура її джерел така:

Вихідні дані для розрахунку середньозваженої ціни капіталу

Джерела капіталу	Частка в загальному обсязі джерел, %	Ціна, %
Власний капітал	40	10
Довгострокові зобов'язання	15	12
Короткострокові зобов'язання	45	8

11 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте класифікацію видів фінансового аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. За характером участі у господарському процесі та швидкості обороту виділяють такі групи активів підприємства:

- а) оборотні та необоротні;
- б) валові та чисті;

- в) власні та орендовані;
- г) операційні та інвестиційні.

2. Капіталовідача основних засобів розраховується як відношення:

- а) чистого доходу від реалізації продукції до вартості основних засобів на початок року;
- б) чистого доходу від реалізації продукції до середньої вартості основних засобів за певний період;
- в) середньої вартості основних засобів до чистого доходу від реалізації продукції за певний період;
- г) вартості основних засобів на кінець року до чистого доходу від реалізації продукції.

3. Цільове фінансування як джерело капіталу підприємства належить до складу:

- а) власного капіталу;
- б) статутного капіталу;
- в) довгострокових зобов'язань;
- г) поточних зобов'язань.

4. З названих показників для розрахунку оборотності грошових активів використовуються:

- а) величина фінансового результату;
- б) величина позитивного та негативного грошових потоків від звичайної діяльності;
- в) величина середнього залишку грошових активів;
- г) величина чистого грошового потоку від поточної діяльності.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) неліквідні активи,
- 2) коефіцієнт фінансової залежності,
- 3) дебіторська заборгованість,
- 4) нематеріальні активи,
- 5) виробничий цикл.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності оцінити склад, структуру та динаміку оборотних активів підприємства. Оцінку подайте у вигляді аналітичної таблиці, відобразивши такі узагальнені статті оборотних активів, як запаси, дебіторська заборгованість, грошові

кошти, поточні фінансові інвестиції та інші оборотні активи. Таблиця має відображати їх склад та структуру на початок та кінець року, зміну за рік в абсолютному вираженні (тис. грн.) та у відносному (%).

12 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте поняття та механізм розрахунку фінансового та операційного циклу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Різницю між позитивним і негативним грошовим потоком у періоді, що розглядається, характеризує:

- а) валовий грошовий потік;
- б) надлишковий грошовий потік;
- в) чистий грошовий потік;
- г) дефіцитний грошовий потік.

2. Фінансовий важіль відображає взаємозв'язок між:

- а) прибутком і співвідношенням власного та позикового капіталу;
- б) обсягом виробництва, постійними і змінними витратами та прибутком;
- в) структурою витрат і структурою капіталу;
- г) обсягом виробництва і структурою капіталу.

3. До необоротних активів відносять:

- а) незавершене виробництво, основні засоби, нематеріальні активи;
- б) нематеріальні активи, основні засоби, статутний капітал;
- в) нематеріальні активи, основні засоби, незавершені капітальні інвестиції;
- г) основні засоби, запаси, незавершене виробництво.

4. Обчислення темпів зростання фінансових показників складає основу такого прийому фінансового аналізу:

- а) прийом групування;
- б) трендовий аналіз;

- в) горизонтальний аналіз;
- г) вертикальний аналіз.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) капітал, 2) коефіцієнт фінансової стабільності, 3) неоплачений капітал, 4) коефіцієнт придатності, 5) прийом групування.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності оцініть склад, структуру та динаміку позикового капіталу підприємства. Оцінку подайте у вигляді аналітичною таблиці, відобразивши такі узагальнені статті, як довгострокові зобов'язання і забезпечення, короткострокові кредити банків, кредиторська заборгованість, інші поточні зобов'язання та забезпечення. Таблиця має відображати їх склад і структуру на початок та кінець року, зміну за рік в абсолютному вираженні (тис. грн.) та у відносному (%).

МОДУЛЬ 2

НАПРЯМКИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Тема 5. Аналіз фінансової стійкості підприємства

Перелік питань

1. Поняття фінансової стійкості та значення її аналізу.
2. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості..
3. Аналіз відносних показників фінансової стійкості.
4. Оцінювання запасу фінансової стійкості підприємства.

Глосарій

- загальна стійкість
- фінансова стійкість
- власний капітал
- необоротні активи
- оборотні активи
- поточні зобов'язання
- власний оборотний капітал
- абсолютна фінансова стійкість
- нормальна фінансова стійкість
- нестійкий фінансовий стан
- кризовий фінансовий стан
- планові джерела покриття запасів
- довгострокові зобов'язання
- короткострокові кредити
- тип фінансової стійкості
- коефіцієнт фінансової незалежності
- коефіцієнт фінансового ризику
- коефіцієнт фінансової залежності
- коефіцієнт фінансової стабільності
- коефіцієнт мобільності
- коефіцієнт забезпечення оборотних активів власним оборотним капіталом
- маржинальний дохід
- коефіцієнт маневреності власного капіталу
- коефіцієнт довгострокового залучення позикового капіталу
- коефіцієнт структури довгострокових вкладень
- коефіцієнт короткострокової заборгованості
- коефіцієнт автономії джерел формування запасів
- коефіцієнт кредиторської заборгованості
- співвідношення між дебіторською і кредиторською заборгованістю
- коефіцієнт забезпечення запасів власним оборотним капіталом
- запас фінансової стійкості
- поріг рентабельності
- постійні витрати
- змінні витрати
- коефіцієнт фінансового важеля

Практичні завдання

1. За даними фінансової звітності (Ф №1 «Баланс») побудуйте агрегований баланс (табл. 5.1) та визначте тип фінансової звітності підприємства. Результати подайте в аналітичній таблиці 5.2.

Таблиця 5.1

Агрегований баланс підприємства (тис. грн.)

Актив	На початок року	На кінець року	Пасив	На початок року	На кінець року
Необоротні активи			Власний капітал		
Оборотні активи, в тому числі:			Довгострокові зобов'язання		
- запаси			Поточні зобов'язання, в тому числі:		
			-короткострокові кредити		
Баланс			Баланс		

Таблиця 5.2

Аналіз фінансової стійкості підприємства (тис. грн.)

№ за/п	Показники	На початок року	На кінець року
А	1	2	3
1	Оборотні активи		
2	Поточні зобов'язання		
3	Власний оборотний капітал (р.1-р.2)		
4	Довгострокові зобов'язання		
5	Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів(р.3+р.4)		
6	Короткострокові кредити		
7	Загальна сума основних джерел покриття запасів (р.5+р.6)		
8	Запаси		

A	1	2	3
9	Надлишок (+) або нестача (-) власного оборотного капіталу (р. 3 - р. 8)		
10	Надлишок (+) або нестача (-) власного оборотного капіталу і довгострокових кредитів і позик (р. 5 - р. 8)		
11	Надлишок (+) або нестача (-) основних джерел покриття запасів (р. 7 - р. 8)		
12	Тип фінансової стійкості		
13	Запас стійкості фінансового стану, днів $\text{р.11} / V * 360$ де V - чистий дохід від реалізації продукції)		
14	Надлишок (+) або нестача (-) коштів на 1 грн. запасів (р. 11: р. 8),		

2. Здійсніть аналіз фінансової стійкості за відносними показниками фінансової стійкості, розрахованими за даними фінансової звітності (Ф №1 «Баланс»). Результат розрахунків покажіть у табл. 5.3.

Таблиця 5.3

Показники фінансової стійкості підприємства

Показники	На початок року	На кінець року	Зміна (+,-)
A	1	2	3
Коефіцієнт фінансової незалежності			
Коефіцієнт фінансової залежності			
Коефіцієнт фінансової стабільності			

А	1	2	3
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт мобільності			
Коефіцієнт маневреності власного капіталу			
Коефіцієнт забезпечення власним оборотним капіталом запасів			
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів			
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень			
Коефіцієнт короткострокової заборгованості			
Коефіцієнт автономії джерел формування запасів			
Коефіцієнт кредиторської заборгованості			
Співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю			

3. У звітному періоді ПрАТ «Седафон» отримало чистий дохід на суму 740 тис. грн. Прибуток становив за звітний період 190 тис. грн. Загальні змінні витрати становили 380 тис. грн., постійні витрати – 170 тис. грн. Визначте такі показники:

- поріг рентабельності;
- запас фінансової стійкості підприємства в абсолютному та відносному розмірі.

Питання для самостійної роботи

1. Фактори, що впливають на фінансову стійкість підприємства.

2. Напрямки аналізу фінансової стійкості підприємства.
3. Економічний зміст, порядок розрахунку та нормативні значення (оптимальна динаміка) показників структури джерел формування капіталу.
4. Характеристика типів фінансової стійкості підприємства.
5. Методика факторного аналізу порогу рентабельності.
6. Інтегральна оцінка фінансової стійкості підприємства.

Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства

Перелік питань

1. Суть ліквідності та платоспроможності.
2. Аналіз ліквідності балансу.
3. Аналіз відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства.
4. Оперативний аналіз платоспроможності.

Глосарій

- грошові кошти та їх еквіваленти	- довгострокові зобов'язання
- дебіторська заборгованість	- постійні пасиви
- поточні фінансові інвестиції	- поточна ліквідність
- поточна кредиторська заборгованість	- перспективна ліквідність
- короткострокові кредити банків	- коефіцієнт абсолютної ліквідності
- платоспроможність	- поточні зобов'язання
- поточна платоспроможність	- коефіцієнт швидкої ліквідності
- перспективна платоспроможність	- грошова платоспроможність
- фінансові зобов'язання	- коефіцієнт поточної ліквідності
- ліквідність активів	- майнова платоспроможність
- ліквідність балансу	- коефіцієнт загальної ліквідності
- ліквідність підприємства	- коефіцієнт покриття
- неплатоспроможність	- розрахункова платоспроможність
- абсолютно ліквідні активи	- статична платоспроможність
- середньоліквідні активи	- динамічна платоспроможність
- низьколіквідні активи	- коефіцієнт платоспроможності
- неліквідні активи	- коефіцієнт критичної ліквідності
- найбільш строкові зобов'язання	- коефіцієнт покриття запасів
- середньострокові зобов'язання	- коефіцієнт Бівера
	- платіжний календар

Практичні завдання:

1. Проведіть оперативний експрес-аналіз фінансового стану (фінансовий моніторинг) за допомогою коефіцієнта Бівера для виявлення тенденцій формування незадовільної структури балансу в прибутково працюючого підприємства за даними фінансової звітності.
2. Заповніть таблицю 6.4 та здійсніть аналіз ліквідності балансу: визначити, чи виконується умова його ліквідності на початок і на кінець року, використовуючи дані Ф № 1 «Баланс».

Таблиця 6.4

Аналіз ліквідності балансу, тис. грн

Активи	На початок року	На кінець року	Пасиви	На початок року	На кінець року
A1			П1		
A2			П2		
A3			П3		
A4			П4		
Баланс			Баланс		

3. За даними фінансової звітності визначте основні та допоміжні показники ліквідності та платоспроможності підприємства на початок і на кінець року. Заповніть таблицю 6.5 та зробіть висновки.

Таблиця 6.5.

Показники ліквідності та платоспроможності підприємства

Показники	На початок року	На кінець року	Зміна (+,-)
Основні			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності			
Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності			

Допоміжні			
Коефіцієнт платоспроможності			
Коефіцієнт критичної ліквідності			
Коефіцієнт покриття запасів			

Питання для самостійної роботи

1. Зв'язок між категоріями «ліквідність» і «платоспроможність».
2. Причини виникнення неплатоспроможності підприємства та основні шляхи забезпечення платоспроможності.
3. Економічний зміст, порядок розрахунку та нормативні значення відносних показників оцінювання ліквідності та платоспроможності
4. Мета і принципи складання платіжного календаря.

Тема 7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства та рентабельності

Перелік питань

1. Показники фінансових результатів та завдання їх аналізу.
2. Аналіз рівнів, динаміки і структури фінансових результатів.
3. Факторний аналіз показників прибутку.
4. Аналіз рентабельності.

Глосарій

- чистий прибуток
- економічний прибуток
- дохід
- дохід від реалізації продукції
- валовий прибуток від реалізації продукції
- прибуток від операційної діяльності
- прибуток до оподаткування
- неоподаткований прибуток
- прибуток від реалізації продукції
- прибуток номінальний
- прибуток реальний
- нерозподілений прибуток
- розподілений прибуток
- рентабельність
- рентабельність продукції
- рентабельність реалізованої продукції
- прямі витрати на оплату праці
- рентабельність капіталу (активів)

- рентабельність основного капіталу
- собівартість реалізованої продукції
- рентабельність оборотного капіталу
- рентабельність власного капіталу
- прямі матеріальні витрати
- рентабельність виробничих засобів
- інші прямі витрати
- загальновиробничі витрати
- адміністративні витрати
- збиток
- фінансовий результат до оподаткування
- фінансовий результат від операційної діяльності

Практичні завдання

1. Заповніть таблицю 7.1 та здійсніть факторний аналіз показників фінансових результатів підприємства (валового прибутку, фінансового результату від операційної діяльності, фінансового результату від інвестиційної діяльності, фінансового результату від фінансової діяльності, фінансового результату до оподаткування, чистого фінансового результату), використовуючи фінансову звітність (Ф № 2 «Звіт про фінансові результати»).

Таблиця 7.1.

Аналіз фінансових результатів підприємства, тис. грн.

№	Показник	Базовий рік	Звітний рік	Зміна (+,-)
А	Б	1	2	3
1	Чистий дохід від реалізації продукції			
2	Собівартість реалізованої продукції			
3	Валовий: прибуток (збиток)			
4	Інші операційні доходи			
5	Адміністративні витрати			
6	Витрати на збут			
7	Інші операційні витрати			
8	Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)			
9	Дохід від фінансової діяльності			

А	Б	1	2	3
10	Дохід від інвестиційної діяльності			
11	Витрати від фінансової діяльності			
12	Витрати від інвестиційної діяльності			
13	. Фінансовий результат від фінансової діяльності: прибуток (збиток) (п.9-п.11)			
14	. Фінансовий результат від інвестиційної діяльності: прибуток (збиток) (п.10-п.12)			
15	Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)			
16	Витрати (дохід) з податку на прибуток			
17	Прибуток (збиток) від припиненої діяльності			
18	Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)			

2. Чистий прибуток ТОВ «Орлик» за досліджуваний рік становив 672 000 грн. Дохід від реалізації продукції за цей же період - 5890000 грн., вартість активів на початок року становила 9120 000 грн, на кінець року 9005 000 грн. Вартість власного капіталу на початок року становила 7 455 000 грн., на кінець року – 7 120 000 грн. Знайти рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність реалізації продукції.
3. За даними фінансової звітності розрахуйте за звітний період:
- 1) рентабельність капіталу;
 - 2) рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності.
 - 3) рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації
 - 4) рентабельність власного капіталу;
 - 5) рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком.
 - 6) рентабельність виробничих засобів;

7) рентабельність капіталу за чистим прибутком;
Охарактеризувати результати за кожним показником.

4. Здійсніть аналіз складу, структури та динаміки доходів підприємства за даними Ф № 2 «Звіт про фінансові результати». Результати подайте в аналітичній таблиці.

Таблиця 7.2

Аналіз доходів складу, структури та динаміки доходів підприємства

Вид доходів	Базовий рік		Звітний рік		Відхилення (+,-)	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Чистий дохід від основної операційної діяльності						
Дохід від іншої операційної діяльності						
Дохід від фінансової діяльності (дохід від участі в капіталі, інші фінансові доходи)						
Дохід від інвестиційної діяльності (інші доходи)						
Дохід з податку на прибуток						
Інші види доходів						
Усього доходів						

5. Здійсніть аналіз складу, структури та динаміки витрат підприємства за даними Ф № 2 «Звіт про фінансові результати». Результати подайте в аналітичній таблиці 7.3.

Таблиця 7.3

Аналіз доходів складу, структури та динаміки витрат
підприємства

Вид доходів	Базовий рік		Звітний рік		Відхилення (+,-)	
	Тис. грн.	%	Тис. грн.	%	тис. грн.	%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)						
Адміністративні витрати						
Витрати на збут						
Інші операційні витрати						
Витрати від фінансової діяльності						
Витрати від інвестиційної діяльності						
Витрати з податку на прибуток						
Інші види витрат						
Усього витрат						

Питання для самостійної роботи

1. Поняття доходів, витрат і прибутку та завдання їх фінансового аналізу.
2. Факторний аналіз валового прибутку.
3. Факторний аналіз прибутку від операційно діяльності.
4. Факторний аналіз прибутку до оподаткування.
5. Факторний аналіз чистого прибутку.
6. Склад операційних витрат, їх вплив на величину операційного прибутку підприємства.

7. Неопераційні витрати підприємства та їх вплив на прибуток підприємства.
8. Суть і завдання факторного аналізу рентабельності активів.
9. Суть і завдання факторного аналізу рентабельності власного капіталу

Тема 8. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства

Перелік питань

1. Суть ділової активності та завдання аналізу
2. Показники, що характеризують ділову активність підприємства
3. Аналіз стійкості економічного зростання підприємства
4. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

Глосарій

- ділова активність	- продуктивність праці
- золоте правило економіки підприємства	- коефіцієнт стійкості економічного зростання
- оборотність капіталу	- реінвестований прибуток
- чистий дохід від реалізації продукції	- чистий прибуток
- коефіцієнт оборотності капіталу	- власний капітал
- коефіцієнт оборотності оборотного капіталу	- коефіцієнт реінвестування
- коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних активів	- інвестиційна привабливість підприємства
- коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	- якість прибутку
- коефіцієнт оборотності готової продукції	- показники ринкової активності
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	- прибуток на акцію
- капіталовіддача основних засобів	- цінність акції
- тривалість обороту капіталу	- дивідендна дохідність акції
- тривалість обороту оборотного капіталу	- коефіцієнт котирування акцій
- тривалість обороту матеріальних оборотних активів	- показники прибутковості
- період погашення дебіторської заборгованості	- показники фінансової стійкості
	- показники ліквідності і платоспроможності
	- показники ділової активності
	- показники структури активів
	- показники структури джерел формування капіталу
	- показники якості прибутку

Практичні завдання

1. За даними фінансової звітності розрахуйте темп зміни капіталу, темп зміни доходу від реалізації продукції та темп зміни чистого прибутку. Визначте, чи виконується «золоте правило економіки підприємства».
2. Визначте такі показники ділової активності на основі фінансової звітності:
 - коефіцієнт оборотності капіталу;
 - тривалість обороту капіталу;
 - коефіцієнт оборотності оборотних активів;
 - тривалість обороту оборотного капіталу;
 - коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних активів;
 - тривалість обороту матеріальних оборотних активів;
 - коефіцієнт оборотності готової продукції;
 - тривалість обороту готової продукції;
 - коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
 - період погашення дебіторської заборгованості;
 - коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості;
 - період погашення кредиторської заборгованості;
 - капіталовіддача основних засобів;
 - коефіцієнт оборотності власного капіталу;
 - продуктивність праці.

Результати подайте у таблиці, покажіть їх зміну.

Питання для самостійної роботи

1. Суть ділової активності як комплексна характеристика діяльності підприємств
2. Аналіз економічного зростання підприємства.
3. Інтегральні моделі інвестиційної привабливості підприємства.
4. Оцінювання ринкової активності підприємства.
5. Особливості аналізу інвестиційної привабливості акціонерного товариства.

Тема 9. Аналіз ймовірності банкрутства підприємства

Перелік питань

1. Суть, цілі та значення аналізу ймовірності банкрутства.
2. Методика діагностики банкрутства, що діє в Україні.
3. Багатофакторні формалізовані моделі діагностики банкрутства підприємства.

Глосарій

- фінансова криза	- боржник
- стратегічна фінансова криза	- кредитор
- криза прибутковості	- досудова санація
- криза ліквідності	- мирова угода
- неплатоспроможність	- судова санація
- банкрутство	- автономна санація
- банкрут	- зовнішня санація
- поточна неплатоспроможність	- санаційна спроможність
- критична неплатоспроможність	- санаційний аудит
- надкритична	- модель Альтмана
неплатоспроможність	- модель Спрінгейта
- фінансова санація	- універсальна дискримінантна модель
- приховане банкрутство	- модель Лиса
- навмисне банкрутство	- модель Таффлера
- фіктивне банкрутство	-

Практичні завдання

1. Для прогнозування можливого банкрутства підприємства оцініть, чи структура балансу задовільна, чи незадовільна, а підприємство - платоспроможне чи неплатоспроможне. Використайте дані Ф №1 «Баланс», визначити критерії оцінки структури балансу на початок та кінець року:
 1. Коефіцієнт загальної ліквідності (К1).
 2. Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власним оборотним капіталом .

2. За даними фінансової звітності визначте наявність (відсутність) ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства. Заповніть аналітичну таблицю 9.1.

Таблиця 9.1

Визначення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства (станом на кінець року)

№	Показники	Базовий рік	Звітний рік	Відхилення (+,-)
1.	Довгострокові фінансові інвестиції, тис. грн.			
2.	Поточні фінансові інвестиції, тис. грн			
3.	Гроші та їх еквіваленти, тис. грн			
4.	Довгострокові зобов'язання та забезпечення, тис. грн			
5.	Поточні зобов'язання та забезпечення, тис. грн			
6.	Показник поточної неплатоспроможності, тис. грн (р.1+р.2+р.3–р.4–р.5)			
7.	Коефіцієнт покриття			
8.	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними засобами			
9.	Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток), тис. грн			

3. Визначте ймовірність банкрутства підприємства на основі даних фінансової звітності, використовуючи такі моделі прогнозування банкрутства:
- а) модель Альтмана;
 - б) модель Спрінгейта;
 - в) модель Лиса;
 - г) модель Таффлера;

д) універсальну дискримінантна модель.

Зробіть висновки щодо придатності моделей до особливостей функціонування досліджуваного підприємства.

Питання для самостійної роботи

1. Причини неплатоспроможності підприємств.
2. Методи встановлення банкрутства підприємства.
3. Оцінка ймовірності банкрутства підприємства.
4. Оцінка санаційної спроможності підприємства.
5. Законодавчі основи проведення фінансового оздоровлення підприємств-банкрутів.

Тема 10. Комплексний аналіз фінансового стану

Перелік питань

1. Суть і значення проведення комплексного фінансового аналізу.
2. Етапи моделі обробки вхідної інформаційної бази.
3. Методичні основи проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємств.

Глосарій

- комплексний фінансовий аналіз
- ранжування
- інтегральний показник
- модель комплексного аналізу на основі формування ранжованого ряду фінансових показників та коефіцієнтів
- рівень інтервалу
- ранг цільового показника
- інтервал сукупного рангу підприємства
- оцінка фінансового стану підприємців на основі визначення абсолютної величини розрахункового значення інтегрального показника
- модель комплексного аналізу на основі порівняння розрахункових показників із еталонними величинами
- ліквідність
- рентабельність
- ділова активність
- фінансова стійкість
- оцінка вартості підприємства
- оцінка вартості корпоративних прав
- вартість власного капіталу
- прогнозування ймовірності банкрутства
- оцінка кредитоспроможності підприємства

Практичні завдання

1. На основі вхідної фінансової інформації (Ф № 1 «Баланс», Ф № 2 «Звіт про фінансові результати») здійсніть комплексний аналіз об'єкта дослідження за допомогою ранжування фінансових показників і коефіцієнтів. Поясніть отримані результати та сформулюйте поради щодо подальших дій підприємства з метою поліпшення його фінансового стану.
2. На основі вхідної фінансової інформації здійсніть комплексний аналіз об'єкта дослідження за допомогою розрахунку інтегрального показника. Поясніть отримані результати та сформулюйте поради щодо подальших дій підприємства з метою поліпшення його фінансового стану.

Питання для самостійної роботи

1. Структура й основні вимоги до інформаційної бази комплексного фінансового аналізу.
2. Бенчмаркінг як форма організації процедури комплексного фінансового аналізу.
3. Сфери застосування методик комплексного фінансового аналізу.
4. Основні критерії ранжування сукупності фінансових показників і коефіцієнтів.
5. Особливості оцінки інтегрального показника фінансового стану підприємства.
6. Оцінка вартості підприємства як цілісного майнового комплексу.
7. Проблемні питання організації комплексного аналізу на основі порівняння розрахункових фінансових показників з еталоном.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДО 2 МОДУЛЯ

1 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз ліквідності балансу підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Який напрямок аналізу фінансової стійкості дає змогу визначити тип фінансової стійкості підприємства:

- а) розрахунок системи показників, що характеризують забезпеченість запасами джерелами формування;
- б) розрахунок показників платоспроможності;
- в) розрахунок системи відносних показників, що характеризують структуру джерел фінансування;
- г) розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості підприємства?

2. Відношення власного капіталу до валюти балансу характеризує коефіцієнт:

- а) фінансової автономії;
- б) фінансового ризику;
- в) маневреності власного капіталу;
- г) концентрації власного капіталу.

3. До виробничої собівартості продукції належать:

- а) загальновиробничі та загальногосподарські витрати;
- б) адміністративні витрати, витрати на збут та інші витрати операційної діяльності;
- в) прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, адміністративні витрати та інші витрати;
- г) прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати, загальновиробничі витрати.

4. «Золоте правило економіки підприємства» полягає у тому, що:

- а) прибуток підприємства повинен зростати більш високими темпами, ніж обсяг реалізації продукції та вартість майна підприємства;

- б) вартість майна підприємства повинна зростати більш високими темпами ніж обсяг реалізації продукції та прибуток підприємства;
- в) обсяг реалізації продукції повинен зростати більш високими темпами, ніж вартість майна підприємства;
- г) прибуток підприємства повинен зростати більш високими темпами, ніж обсяг реалізації продукції.

Завдання 3. Розкрийте сутність таких понять:

- 1) абсолютна фінансова стійкість, 2) постійні витрати 3) платіжний календар, 4) собівартість реалізованої продукції, 5) чистий дохід від реалізації продукції.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

Визначте ймовірність банкрутства підприємства на основі даних фінансової звітності, використовуючи модель прогнозування банкрутства Спрінгейта.

2 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз рівнів динаміки та структури фінансових результатів підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

- 1. З наведених нижче співвідношень темпових показників про високий рівень ділової активності підприємства свідчать такі:
 - а) $100\% < \text{Темп росту обсягу реалізації} < \text{Темп росту капіталу} < \text{Темп росту прибутку}$;
 - б) $100\% > \text{Темп росту прибутку} > \text{Темп росту обсягу реалізації} > \text{Темп росту капіталу}$;
 - в) $100\% > \text{Темп росту капіталу} > \text{Темп росту обсягу реалізації} > \text{Темп росту прибутку}$;
 - г) $100\% < \text{Темп росту капіталу} < \text{Темп росту обсягу реалізації} < \text{Темп росту прибутку}$.
- 2. Ефективність використання трудових ресурсів характеризують такі показники:
 - а) чисельність працівників;

- б) продуктивність праці;
- в) тривалість зміни;
- г) коефіцієнт змінності.

3. Для моделі Альтмана 1968 р. значення узагальнюючого показника Z , що заходиться в інтервалі від 1,81 до 2,99, характеризує підприємство як:

- а) неплатоспроможне;
- б) таке, що знаходиться в зоні невизначеності;
- в) потенційним банкрутом;
- г) фінансово стійким.

4. За виконання яких умов баланс абсолютноліквідний:

- а) $A1 < П1, A2 \geq П2, A3 \geq П3$;
- б) $A1 < П1, A2 < П2, A3 \geq П3$;
- в) $A1 < П1, A2 < П2, A3 < П3$;
- г) $A1 \geq П1, A2 \geq П2, A3 \geq П3$?

Завдання 4. Розкрийте суть таких понять:

1) нестійкий фінансовий стан, 2) змінні витрати 3) середньо ліквідні активи, 4) прибуток від операційної діяльності, 5) продуктивність праці.

Завдання 5. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності визначити такі основні показники ліквідності і платоспроможності підприємства на початок і на кінець року:

- коефіцієнт критичної ліквідності;
- коефіцієнт швидкої ліквідності;
- коефіцієнт загальної ліквідності.

Результати відобразити у таблиці, де показати їх зміну за рік та зробити висновки.

3 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Охарактеризуйте показники, що характеризують ділову активність підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. У формулі розрахунку якого з показників ліквідності та платоспроможності чисельник містить величину грошових коштів?
 - а) маневреність власного оборотного капіталу;
 - б) коефіцієнт абсолютної ліквідності;
 - в) коефіцієнт швидкої ліквідності;
 - г) коефіцієнт покриття запасів.

2. До типів фінансової стійкості підприємства відносять:
 - а) напружену, нормальну, нестійку;
 - б) абсолютну, негативну, нормальну;
 - в) абсолютну, кризову, нормальну;
 - г) кризову, середню, низьку.

3. До «планових» джерел покриття запасів відносять:
 - а) дебіторську заборгованість;
 - б) мобільні активи;
 - в) власний оборотний капітал;
 - г) кредиторську заборгованість.

4. Скільки одиниць прибутку отримують на одиницю реалізованої продукції, показує рентабельність:
 - а) власного капіталу;
 - б) реалізації продукції;
 - в) власного капіталу;
 - г) оборотного капіталу.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) нормальна фінансова стійкість, 2) загальновиробничі витрати 3) коефіцієнт Бівера, 4) криза прибутковості, 5) фіктивне банкрутство.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

За даними фінансової звітності визначте такі допоміжні показники ліквідності та платоспроможності підприємства на початок і на кінець року:

- коефіцієнт платоспроможності;
- коефіцієнт критичної ліквідності;

- коефіцієнт покриття запасів.

Результати відобразити у таблиці, де показати їх зміну за рік та зробити висновки.

4 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз абсолютних показників фінансової стійкості та визначення типу фінансової стійкості підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Показники рентабельності капіталу показують ефективність:

- а) інвестиційних рішень;
- б) виробничої діяльності;
- в) фінансових рішень;
- г) операційної діяльності.

2. Валовий прибуток від реалізації продукції – це:

- а) грошове вираження вартості товару ;
- б) дохід від реалізації продукції;
- в) різниця між обсягом реалізованої продукції у вартісному вираженні (без ПДВ і акцизного збору) та повною їх собівартістю;
- г) чистий прибуток підприємства.

3. Грошову платоспроможність підприємства характеризує:

- а) коефіцієнт швидкої ліквідності;
- б) коефіцієнт загальної ліквідності;
- в) коефіцієнт абсолютної ліквідності.
- г) динамічна платоспроможність.

4. З наведених нижче співвідношень темпових показників про високий рівень ділової активності підприємства свідчать такі:

- а) $100\% < \text{Темп росту обсягу реалізації} < \text{Темп росту капіталу} < \text{Темп росту прибутку}$;
- б) $100\% > \text{Темп росту прибутку} > \text{Темп росту обсягу реалізації} > \text{Темп росту капіталу}$;
- в) $100\% > \text{Темп росту капіталу} > \text{Темп росту обсягу реалізації} > \text{Темп росту прибутку}$;

г) $100\% < \text{Темп росту капіталу} < \text{Темп росту обсягу реалізації} < \text{Темп росту прибутку}$.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) кризовий фінансовий стан, 2) валовий прибуток 3) коефіцієнт стійкості економічного розвитку, 4) ділова активність, 5) приховане банкрутство.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

Визначте ймовірність банкрутства підприємства на основі даних фінансової звітності, використовуючи модель прогнозування банкрутства Лиса.

5 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте сутність ліквідності та платоспроможності та завдання їх аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Коефіцієнт стійкого економічного зростання вказує, якими в середньому темпами:

- а) збільшується майно підприємства за рахунок залучення додаткового капіталу;
- б) збільшуються необоротні активи підприємства за рахунок власного капіталу;
- в) збільшується власний капітал за рахунок фінансового-господарської діяльності підприємства;
- г) збільшується власний капітал за рахунок залучення додаткового капіталу.

2. Які з наведених заходів можна віднести до фінансової санації?

- а) рефінансування дебіторської заборгованості та реструктуризація заборгованості;
- б) призначення тимчасової адміністрації;
- в) технічне переобладнання;
- г) складання ліквідаційного балансу.

3. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу за трифакторною моделлю здійснюється за такими факторами:
- а) фінансова залежність, оборотність активів, рентабельність реалізації продукції;
 - б) рентабельність реалізації продукції, оборотність активів, поточна платоспроможність;
 - в) рентабельність реалізації продукції, оборотність оборотного капіталу, частка термінових зобов'язань у валюті балансу;
 - г) загальна ліквідність, рентабельність реалізації, поточна платоспроможність.
4. До показників фінансової стійкості належать такі:
- а) коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу.
 - б) коефіцієнт концентрації залученого капіталу.
 - в) частка виробничих запасів у активах.
 - г) заборгованість кредиторам.

Завдання 3. Розкрийте сутність таких понять:

1) неліквідні активи, 2) поріг рентабельності 3) коефіцієнт фінансового ризику, 4) рентабельність продукції, 5) дійсне банкрутство.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

Визначте абсолютноліквідні (А1), середньо ліквідні (А2), низьколіквідні активи (А3), неліквідні (А4) та найбільш строкові (П1), середньострокові (П2), довгострокові зобов'язання (П3), постійні пасиви (П4). Здійсніть аналіз ліквідності балансу: визначте, чи виконується умова його ліквідності на початок і на кінець року, використовуючи дані Ф № 1 «Баланс».

6 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Охарактеризуйте показники фінансових результатів та завдання їх аналізу.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Коефіцієнт мобільності розраховується як відношення:

- а) оборотних активів до необоротних активів;
- б) власного оборотного капіталу до власного капіталу.
- в) власного капіталу до позикового капіталу;
- г) власного оборотного капіталу до запасів.

2. До середньоліквідних активів відносять:

- а) дебіторську заборгованість;
- б) виробничі запаси та запаси готової продукції;
- в) грошові кошти та короткострокові фінансові інвестиції;
- г) необоротні активи.

3. Про ділову активність підприємства свідчать такі якісні показники:

- а) наявність інноваційної продукції;
- б) продуктивність праці;
- в) тривалість обороту капіталу;
- г) рівень фондівдачі.

4. Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами визначається як:

- а) різниця між сумою наявних у підприємстві коштів, їх еквівалентів та інших високоліквідних активів і його поточних зобов'язань;
- б) відношення суми оборотних активів до загальної суми поточних зобов'язань за кредитами банку, інших позикових коштів і розрахунків з кредиторами;
- в) відношення різниці між обсягом джерел власних коштів і фактичною вартістю основних засобів до вартості наявних у підприємства обігових активів;
- г) відношення різниці між обсягами джерел власних та порівнянних до них коштів і фактичною вартістю основних засобів та інших необоротних активів до вартості наявних у підприємства оборотних активів.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) адміністративні витрати, 2) поточна платоспроможність
- 3) банкрутство, 4) коефіцієнт швидкої ліквідності,
- 5) рентабельність власного капіталу.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

За даними фінансової звітності (Ф № 1 «Баланс») розрахуйте власний оборотний капітал, наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів, загальну суму основних джерел покриття запасів. Визначте тип фінансової стійкості підприємства.

7 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз рентабельності власного капіталу (трифакторна та п'ятифакторна моделі рентабельності власного капіталу).

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. За якої моделі діагностики банкрутства підприємства фінансовий стан підприємства є стійким при значенні узагальнюючого показника $Z > 0,037$?
 - а) Лиса;
 - б) Спрінгейта;
 - в) Альтмана;
 - г) універсальна дискримінантна модель.
2. Відхилення від загальноприйнятої залежності формалізованої форми «золотого правила економіки підприємства» не свідчить про зниження його ділової активності, коли:
 - а) мають місце збої в постачанні сировини;
 - б) знижується купівельна спроможність покупців;
 - в) має місце інфляційний процес;
 - г) на підприємстві здійснюється модернізація виробництва.
3. Різниця між чистим доходом від реалізації продукції та виробничою собівартістю реалізованої продукції є:
 - а) операційним прибутком підприємства;
 - б) чистим прибутком підприємства;
 - в) валовим прибутком підприємства;
 - г) прибутком до оподаткування.

4. Факторний аналіз рентабельності реалізованої продукції здійснюється за такими факторами:
- а) фінансова незалежність, оборотність активів;
 - б) обсяг прибутку, оборотність активів;
 - в) обсяг прибутку, обсяг чистого доходу;
 - г) ціна, собівартість.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) найбільш строкові зобов'язання, 2) коефіцієнт абсолютної ліквідності, 3) платіжний календар, 4) коефіцієнт оборотності капіталу, 5) криза ліквідності.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності (Ф № 1 «Баланс») розрахувати відносні показники фінансової стійкості підприємства на початок і кінець року:

- коефіцієнт забезпечення власним оборотним капіталом запасів;
 - коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів;
 - коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень.
- Зробіть висновки.

8 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте суть, цілі та значення аналізу ймовірності банкрутства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. За обсягом дослідження прибутку існують такі форми його аналізу:
- а) аналіз формування прибутку, аналіз розподілу та використання прибутку;
 - б) зовнішній аналіз, внутрішній аналіз;
 - в) аналіз прибутку по підприємству, аналіз прибутку за центрами відповідальності, аналіз прибутку окремої операції;
 - г) повний аналіз прибутку, тематичний аналіз прибутку.

2. Коефіцієнт загальної ліквідності характеризує платоспроможність:

- а) майнову;
- б) розрахункову;
- в) грошову
- г) динамічну.

3. Ознаками підвищення рівня фінансової стійкості є :

- а) зменшення порогу рентабельності та підвищення запасу фінансової стійкості;
- б) збільшення порогу рентабельності та підвищення запасу фінансової стійкості;
- в) зменшення порогу рентабельності та зниження запасу фінансової стійкості;
- г) збільшення порогу рентабельності та зменшення запасу фінансової стійкості.

4. Показник маневреності власного капіталу належить до групи показників:

- а) фінансової стійкості;
- б) ділової активності;
- в) ліквідності;
- г) майнового стану.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) дивідендна дохідність акції, 2) перспективна ліквідність
- 3) власний оборотний капітал, 4) маржинальний дохід,
- 5) рентабельність капіталу.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності розрахувати відносні показники фінансової стійкості підприємства на початок та кінець року:

- коефіцієнт короткострокової заборгованості;
- коефіцієнт автономії джерел формування запасів;
- коефіцієнт кредиторської заборгованості;
- співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Зробіть висновки.

9 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте аналіз стійкості економічного зростання.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Зона фінансової стійкості – це різниця між:

- а) порогом рентабельності і чистим доходом від реалізації продукції;
- б) чистим доходом від реалізації продукції та змінними витратами ;
- в) чистим доходом від реалізації продукції та порогом рентабельності;
- г) чистим доходом від реалізації продукції та операційними витратами.

2. У формулі розрахунку якого з показників ліквідності та платоспроможності чисельник містить величину оборотного капіталу?

- а) коефіцієнт швидкої ліквідності;
- б) коефіцієнт покриття запасів;
- в) коефіцієнт поточної ліквідності;
- г) коефіцієнт абсолютної ліквідності.

3. Які з перелічених нижче функцій виконує прибуток?

- а) оціночну, стимулюючу, розподільчу;
- б) контрольну та розподільчу;
- в) комерційну;
- г) ідентифікуючу, регулюючу, облікову.

4. Фінансовий стан підприємства характеризуються ознаками критичної неплатоспроможності, якщо:

- а) на конкретний момент через випадковий збіг обставин тимчасово суми наявних у нього коштів і високоліквідних активів недостатні для погашення поточного боргу;
- б) протягом терміну, передбаченого планом санації боржника, забезпечується позитивний показник поточної платоспроможності й перевищення нормативного значення коефіцієнта покриття 1,5, за наявності тенденції зростання рентабельності;
- в) за підсумками року коефіцієнт покриття менше від одиниці й підприємство не отримало прибутку;

г) на початку й наприкінці звітної квартилу, що передував поданню заяви про порушення справи про банкрутство, мають місце ознаки поточної неплатоспроможності, а коефіцієнт покриття (Кпокр) і коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами (Кзаб) наприкінці звітної квартилу менші від їх нормативних значень – відповідно 1,5 і 0,1.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) реінвестований прибуток, 2) прибуток на акцію 3) коефіцієнт покриття, 4) фінансова криза, 5) санаційна спроможність.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

За даними фінансової звітності розрахувати за звітний період:

- 1) рентабельність капіталу;
 - 2) рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності.
 - 3) рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації
 - 4) рентабельність власного капіталу;
 - 5) рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком;
 - 6) рентабельність виробничих засобів.
- Зробіть висновки.

10 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте методику діагностики банкрутства, що діє в Україні.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Ділова активність підприємства у фінансовому аспекті характеризується насамперед:
 - а) широтою ринків збуту продукції;
 - б) ефективністю використання фінансових ресурсів підприємства;
 - в) швидкістю обороту капіталу підприємства;
 - г) стійкістю зв'язків з партнерами підприємства.
2. За інформаційною базою дослідження платоспроможність поділяється на:

- а) грошову, розрахункову, майнову;
- б) поточну, перспективну;
- в) статичну, динамічну;
- г) оборотну, необоротну.

3. Відношення позикового капіталу до власного капіталу характеризує коефіцієнт:

- а) фінансової автономії;
- б) фінансового ризику;
- в) маневреності власного капіталу;
- г) концентрації власного капіталу.

4. Знайдіть правильне визначення економічної сутності рентабельності.

- а) абсолютна сума отриманого прибутку підприємства;
- б) абсолютна сума прибутку, отриманого від операційної діяльності;
- в) рівень дохідності підприємства;
- г) перевищення доходу від реалізації продукції над її собівартістю.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) рентабельність реалізації продукції,
- 2) коефіцієнт реінвестування
- 3) фінансова стійкість,
- 4) оборотність капіталу,
- 5) низько ліквідні активи.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

Визначте ймовірність банкрутства підприємства на основі даних фінансової звітності, використовуючи модель прогнозування банкрутства Таффлера.

11 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Охарактеризуйте показники рентабельності.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

- 1. Необхідний розмір власних джерел формування капіталу визначається як:
 - а) основні засоби + нематеріальні активи;

- б) власний оборотний капітал для покриття необхідних запасів + необоротні активи;
- в) основні засоби + необоротні активи - нематеріальні активи + матеріальні оборотні кошти;
- г) нематеріальні активи + необоротні активи - власний оборотний капітал для покриття необхідних запасів.

2. Підберіть термін-синонім до категорії «власний оборотний капітал»:

- а) чистий оборотний капітал;
- б) оборотний капітал;
- в) власний капітал;
- г) поточні активи.

3. До факторів, що підвищують коефіцієнт поточної ліквідності, відносять:

- а) відповідність величини дебіторської заборгованості кредиторській
- б) залучення у господарський обіг позикових коштів на максимально тривалий термін;
- в) збільшення питомої ваги незавершеного виробництва у структурі оборотних активів;
- г) збільшення частки грошових активів у структурі поточних активів.

4. Залежно від обсягів виробництва загальновиробничі витрати поділяють на:

- а) прямі і непрямі;
- б) одноелементні і комплексні;
- в) загальні і часткові;
- г) змінні і постійні.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

- 1) чистий прибуток, 2) рентабельність виробничих засобів,
- 3) коефіцієнт маневреності власного капіталу, 4) навмисне банкрутство, 5) критична неплатоспроможність.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання :

Розрахуйте такі показники ділової активності за даними фінансової звітності:

- коефіцієнт оборотності капіталу;
- тривалість обороту капіталу;
- коефіцієнт оборотності оборотного капіталу;
- тривалість обороту оборотного капіталу;
- коефіцієнт оборотності матеріальних оборотних активів;
- тривалість обороту матеріальних оборотних активів.

12 Варіант

Завдання 1. Дайте відповідь на таке запитання:

Розкрийте інвестиційної привабливості підприємства.

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь:

1. Валовий прибуток від реалізації продукції – це:

- а) грошове вираження вартості товару ;
- б) дохід від реалізації продукції;
- в) різниця між обсягом реалізованої продукції у вартісному вираженні (без ПДВ і акцизного збору) та повною їх собівартістю;
- г) чистий прибуток підприємства.

2. Факторний аналіз рентабельності капіталу (активів) здійснюється за такими факторами:

- а) фінансова незалежність, оборотність активів;
- б) рентабельність реалізації продукції, оборотність активів;
- в) рентабельність реалізації продукції, оборотність оборотного капіталу;
- г) загальна ліквідність, рентабельність реалізації.

3. Для моделі Спрінгейта значення узагальнюючого показника $Z < 0,862$ характеризує підприємство як:

- а) неплатоспроможне;
- б) таке, що знаходиться в зоні невизначеності;
- в) потенційний банкрут;
- г) фінансово стійке.

4. Нормально стійкий фінансовий стан підприємства – це якщо матеріальні оборотні запаси:

- а) забезпечуються за рахунок усіх основних джерел формування запасів і витрат;
- б) не забезпечуються плановими джерелами їх фінансування;
- в) забезпечуються сумою власного оборотного капіталу та довгостроковими позиковими джерелами;
- г) забезпечуються сумою власного оборотного капіталу.

Завдання 3. Розкрийте суть таких понять:

1) поточна неплатоспроможність, 2) автономна санація, 3) цінність акції, 4) фінансовий результат (збиток), 5) коефіцієнт довгострокового залучення позикового капіталу.

Завдання 4. Розв'яжіть наступне завдання:

Розрахуйте показники наступні ділової активності за даними фінансової звітності:

- коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості;
- період погашення дебіторської заборгованості;
- коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості;
- період погашення кредиторської заборгованості;
- коефіцієнт оборотності власного капіталу;
- капіталовіддачу основних засобів.

Зробіть висновки.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Мета, завдання та напрямки фінансового аналізу.
2. Предмет і об'єкт фінансового аналізу.
3. Зміст і функції фінансового аналізу.
4. Види фінансового аналізу.
5. Основні правила аналізу фінансових звітів.
6. Спеціальні прийоми фінансового аналізу.
7. Формалізовані та неформалізовані методи фінансового аналізу.
8. Основні типи моделей фінансового аналізу.
9. Інформаційна база фінансового аналізу.
10. Характеристика основних форм фінансової звітності підприємства.
11. Економічна суть і структура майна підприємства.
12. Характеристика балансу підприємства, його негативні та позитивні статті.
13. Методика зіставлення зміни валюти балансу зі змінами фінансових результатів при загальній оцінці фінансового стану підприємства.
14. Основні методи аналізу майна підприємства.
15. Порівняльний аналітичний баланс і його характеристика.
16. Аналіз необоротних активів (майна) підприємства.
17. Показники якісної оцінки основних засобів.
18. Аналіз стану та використання оборотних активів
19. Аналіз показників майнового стану підприємства.
20. Класифікація джерел формування капіталу та значення їх аналізу.
21. Аналіз структури джерел формування капіталу.
22. Аналіз вартості капіталу.
23. Аналіз ефективності використання капіталу.
24. Суть грошового потоку та значення його аналізу.
25. Аналіз руху грошових потоків.
26. Методи аналізу грошових потоків.

27. Поняття та розрахунок фінансового й операційного циклу.
28. Прогнозування грошових надходжень та витрат.
29. Фінансова стійкість і значення її аналізу.
30. Визначення типу фінансової стійкості підприємства.
31. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості, визначення величини власного оборотного капіталу.
32. Аналіз відносних показників фінансової стійкості. Коефіцієнти: автономії, фінансової залежності, співвідношення залучених і власних коштів, мобільності.
33. Аналіз відносних показників фінансової стійкості. Коефіцієнти: маневреності власного капіталу, забезпечення власним оборотним капіталом запасів, коефіцієнт виробничих засобів.
34. Аналіз відносних показників фінансової стійкості. Коефіцієнти: довгострокового залучення позикових коштів, структури довгострокових вкладень, короткострокової заборгованості.
35. Оцінювання фінансової стійкості на основі показників грошового потоку.
36. Визначення зони безпечності підприємства.
37. Суть платоспроможності та ліквідності.
38. Аналіз ліквідності балансу.
39. Аналіз показників ліквідності
40. Групування активів за ступенем ліквідності.
41. Групування пасивів за ступенем зростання строків погашення зобов'язань.
42. Формування чистого прибутку.
43. Аналіз рівнів, динаміки та структури фінансових результатів.
44. Факторний аналіз прибутку від операційної діяльності.
45. Аналіз рентабельності.
46. Факторний аналіз рентабельності реалізації продукції.
47. Аналіз рентабельності капіталу.
48. Аналіз рентабельності власного капіталу.
49. Аналіз рентабельності виробничих засобів.

50. П'ятифакторна модель рентабельності власного капіталу.
51. Суть ділової активності підприємства та показники, що її характеризують.
52. Послідовність аналізу основних показників ділової активності.
53. Аналіз стійкості економічного зростання.
54. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.
55. Суть, цілі та значення аналізу ймовірності банкрутства.
56. Методики діагностики банкрутства, що діють в Україні.
57. Багатофакторні формалізовані моделі діагностики банкрутства підприємства.
58. Суть та значення проведення комплексного фінансового аналізу.
59. Етапи моделі обробки вхідної інформаційної бази.
60. Методичні основи проведення комплексної оцінки фінансового стану підприємств.
61. Визначення узагальнюючого показника фінансового стану підприємств.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: навч. посібник, 2-ге вид. К.: КНЕУ, 2014. 592 с.
2. Верхоглядова Н. І. Фінансовий аналіз суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств: Монографія Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. 203 с.
3. Григораш Т. Ф. Середньозважена вартість капіталу: особливості розрахунку в Україні та у світі. *БізнесІнформ* № 11. 2016. с.281-286.
4. Загурський О. М. Фінансовий аналіз: кредитно-модульний курс. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2013. 472 с.
5. Інвестування: міжнародний досвід. : монографія. За заг. ред. проф.Гуткевич С.О. Харків: Діса плюс, 2017. Т 2. 216 с.
6. Катан Л. І. Фінансові ресурси підприємства та особливості їх формування *Вісник Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету*. 2014. № 6. С. 38-44.
7. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Х.: Фактор, 2015. 784с.
8. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фаріон А.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304с.
9. Марусяк Н.Л. Забезпечення фінансової стійкості підприємства у сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Чернівецького національного університету: Збірник наукових праць*. Вип. 560-652. Економіка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т., 2013. С. 173-177.
10. Марусяк Н., Пильнюк Д. Банкрутство підприємства: сутність, причини та наслідки. *Економіка та суспільство*, № 33. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/897>
11. Марусяк Н. Л., Шум Ю. О. Оцінка фінансово стану телекомунікаційного підприємства для забезпечення стійкого розвитку в сучасних динамічних конкурентних умовах.

- Ефективна економіка.* 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9740>
12. Марусяк Н. Шупер А. Оцінка фінансового стану машинобудівного підприємства з метою підвищення ефективності його функціонування. *Економіка та суспільство*, № 33. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/838>
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» (П(С)БО 7) затверджено наказом Міністерства фінансів від 27.04.2000 № 92 URL: <https://zakon.help/law/92/>.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» (П(С)БО 8) затверджено наказом Міністерства фінансів від 18.10.1999 № 242. URL: <https://zakon.help/law/242/>.
15. Понарьов Д. Е. Капітал підприємства: сутність, аналіз формування і використання. *Інвестиції: практика та досвід*. № 5. 2016. С. 53-58.
16. Селівестрова Л., Скрипник О. Фінансовий аналіз. навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019 р. 274 с.
17. Слав'юк Р.А. Капітал підприємств і банків: теоретичні основи формування та управління: монографія. Київ: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. 330 с
18. Сокольська Р.Б., Зелікман В.Д., Акімова Т.В. Фінансовий аналіз: Частина II. Спеціальні методи фінансового аналізу: навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2016. 76 с.
19. Сокольська Р.Б., Зелікман В.Д., Акімова Т.В. Фінансовий аналіз: Частина I. Аналіз фінансової звітності: навч. посібник. Дніпро: НМетАУ, 2015. 92 с.
20. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: ПДАА, 2016. 430 с.
21. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації для проведення практичних занять та самостійної роботи студентів Укл. Н.І. Синькевич., С.М. Співак. Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2016. 136. с.

- 22.Фінансовий аналіз: навч. посіб./ За заг. ред. Школьник І. О К. : «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.
- 23.Фінансовий аналіз : навч. посібник / уклад.: Н.Л. Марусяк. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 170 с.
- 24.Череп А. В., Гамова О.В., Козачок І.А. Фінансовий аналіз. навчальний посібник. К. : Кондор, 2020. 277 с.
- 25.Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник К.: Кондор, 2014 р. 196с.
- 26.Шиян Д.В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К.: АСК., 2016 р. 276 с.

Навчальне видання

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Методичні вказівки

Укладачі:

Наталія Леонідівна Марусяк,
Максим Григорович Марич

Літературний редактор *Лукул О.В.*

Технічний редактор
та дизайн обкладинки *Кудрінська О.М.*

Підписано до друку 02.05.2022. Формат 60x84/16

Папір офсетний. Друк різнографічний. Ум.-друк. арк. 4,2.

Обл.-вид. арк. 4,5. Тираж 30. Зам. Н-051.

Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2

e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.